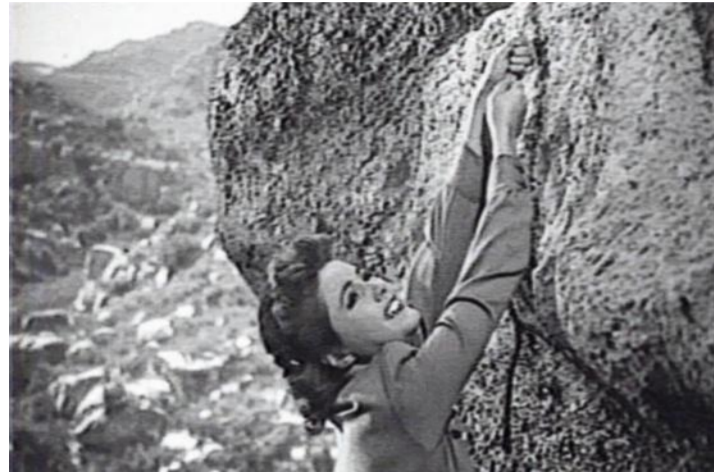

De avonturen van **Hans Beerekamp** in het land van de televisieserie.

Kay Aldridge in serial **The Perils of Nyoka** (1942).

Hoe gaat dit aflopen?

Met de moed der wanhoop houdt de heldin zich vast aan de overhangende rots, terwijl ze af en toe verschrikt in de richting van het ravijn blikt. Met rollende ogen verheugt de ongure achtervolger zich op het vooruitzicht dat de prooi uiteindelijk toch in zijn handen zal vallen. Maar wacht, de prins op het witte paard, die de *damsel in distress* zou kunnen verlossen, is in de verte ook in aantocht. Hoe gaat dit aflopen?

Een titelkaart maakt een einde aan deze cliffhanger en kondigt aan dat de volgende aflevering over twee weken in deze zelfde bioscoop te zien zal zijn! Bioscoop? Jazeker, de oorsprong van het serieformaat, waarin de handeling op het spannendste moment onderbroken wordt, is te vinden in de filmfeuilletons of *serials* die rond 1910 begonnen. Er waren zowel Amerikaanse als Europese voorbeelden (zoals de Franse serie over de juwelendief Fantomas), maar toen de filmaanvoer uit Europa stopte ten gevolge van de Eerste Wereldoorlog moesten de Amerikaanse producenten overuren maken in de voor die gelegenheid gebouwde studio's van Hollywood.

Grote successen waren titels als *The Perils of Pauline*, *The Exploits of Elaine* en *The Hazards of Helen*, alle uit de periode 1914-17. Gewoonlijk stond de eerste aflevering op drie 35mm-spoelen, ongeveer een half uur, en elke volgende was een tweakter (20 minuten). Vaak speelde het verhaal zich af in een western-ambiance want die was volop gratis voorhanden in de directe omgeving.

gedrukte feuilletons

Strips met superhelden waren ook belangrijke bronnen voor *serials*. Batman, Superman, Flash Gordon, Dick Tracy, ze maakten allemaal hun debuut in bewegende beelden als held van een filmserie, waarvan de afleveringen nogal eens in matinee verbeeld werden. Die avonturenseries stonden model voor de door Steven Spielberg in 1981 gecreëerde bioscoopserie rond archeoloog en superheld Indiana Jones.

De filmseries waren uiteraard ook geïnspireerd door het succes van de gedrukte feuilletons in de 19de-eeuwse

dagbladen. Er is zelfs een voorbeeld bekend uit 1912 van een feuilleton, de Edison-productie *What Happened to Mary?*, waarvan elke maand tegelijkertijd een nieuwe aflevering verscheen in de bioscopen en in het tijdschrift *McClure's Ladies World*.

Niet alleen dit voorbeeld van mediasynergie doet modern aan. Hoewel de bioscoopserie in het midden van de jaren 50 uitstierf, is de televisieserie populairder dan ooit. Juist de mogelijkheid om talloze personages en nevenintriges op een breed canvas uit te spelen, zoals in de krantenfeuilletons en hun literaire pendanten in boekvorm door Balzac, Dickens en Zola, spreekt het huidige publiek aan. Het blijkt bereid extra te betalen voor leveranciers als Netflix, HBO of Videoland. De moderne tv-serie neemt je mee naar avontuurlijke werelden, waarin je compleet lijkt te kunnen verdwijnen. We hoeven alleen geen weken meer te wachten op een volgende aflevering, zodat de cliffhanger alleen nog betekenis heeft aan het einde van een seizoen, dat ons moet doen uitkijken naar het begin van het volgende.

Ook voor regisseurs, scenarioschrijvers en acteurs is de moderne tv-serie een paradijs. Het budget doet niet onder voor dat van een bioscoopfilm, maar er is veel meer vrijheid, zowel door de beschikbare speelduur als door de afwezigheid van beperkingen: geen door marketingwetten voorgeschreven formules, geen censuur op wat je mag zeggen en laten zien.

En toch, ook al is in de afgelopen honderd jaar de beeldtaal oneindig complexer geworden en ons vermogen om informatie op te nemen bijna algoritmisch tegenomen, de *damsel in distress* treffen we nog steeds veelvuldig aan. De cliffhanger van het eerste seizoen van *The Handmaid's Tale* laat hoofdrolspeelster Elisabeth Moss, de grootste serie-ster van dit moment, een onzekere toekomst tegemoet gaan, letterlijk weggevoerd in onbekende richting. Het grote verschil is dat de bejaagde vrouwen van 2018 geen reddende prins nodig hebben, maar zichzelf bevrijden.

The Handmaid's Tale, gecreëerd door Bruce Miller. Seizoen 1, Videoland.

UITGELICHT TV ZATERDAG

FILM Birdman

BBC 2, 23.30-1.20u.

(Alejandro G. Iñárritu, 2014). Michael Keaton is geweldig als de extravagante, geplaagde acteur die niet helemaal meer in staat is om waan en werkelijkheid uit elkaar te halen. Dertig jaar geleden stond hij aan de top van zijn professe als de superheld Birdman in een succesvolle filmreeks. Maar de jaren beginnen te tellen en nu wil hij laten zien dat hij meer in zijn jaren heeft. Door de energieke camerabewegingen (cameraman Emmanuel Lubezki won een Oscar) en de lange takes die naadloos in elkaar overgaan, ontstaat een illusie van spontaniteit die volstrekt overtuigt. *Birdman* kreeg in totaal vier Oscars, ook nog die voor beste film, beste scenario en beste regisseur.

PODCAST TOP 5

1

S-Town (VS)
Beste podcast van 2017. Van makers van *Serial*. Begint als moordmysterie, maar wordt al snel fascinerend document over markante eenling.

2

Tijdgeest (NL)
Podcastserie van OVt (VPRO, NPO Radio 1) over „vreemde ideeën uit het verleden“. Denk aan: rechtszaken tegen dieren, een Fransman die zich voor doet als Taiwanese prins.

3

Lore (VS)
Vertelt angstaanjagende echte geschiedenis achter folklore. Sinds medio oktober ook als tv-serie op Amazon Prime Video.

4

Eerste podcast van Al Jazeera English. Schrijver Carvell Wallace interviewt gasten over met name geschiedenis van Afro-Amerikanen.

5

Bob (NL/BE)
Vertelt het verhaal van de fragiele Elisa (84) die alleen nog maar kan praten over haar jeugdliefde en het kind dat ze moest afstaan.

UITGELICHT ZATERDAG

FILM Crazy, Stupid, Love

SBS 9, 20.30-22.45u.

(Ficarra en Requa, 2011). Huisvader Cal (Steve Carell) driupt af als zijn echtgenote Emily (Julianne Moore) overspel beken met een collega. Terwijl Cal in zichzelf mompelend zijn verdriet verdrinkt, krijgt de kroegversierder Jacob (Ryan Gosling) medelijden met hem.

FILM Your Sister's Sister

Canvas, 23.05-0.35u.

(Lynn Shelton, 2011). Bitterzoete tragomedie met fijngevoelige toon over drie mensen die in een zomerhuisje tobben met verliedheden en relaties. Je geloofd de pijn van hun kleine misverstanden en de onverwachte complicerende factoren die het leven voor hen in petto heeft.

NATUUR Conquest of the Skies

Canvas, 19.05-20.00u.

David Attenborough (91) blijft druk als presentator van natuurseries. In *Conquest of the Skies* onderzoekt hij de evolutie van de vliegende dieren. De eerste aflevering gaat over insecten. Attenborough vertelt over de eerste wezens die met vleugels uit het water kwamen.

INFORMATIEF Andere tijden

NPO 2, 21.20-22.00u.

Decennialang weigeren Jehovah's Getuigen op grond van gewetensbezwaren de militaire dienst. In alle gevallen wordt in een standaard proces een gevangenisstraf opgelegd. De overheid wil er vanaf, maar dat is nog niet zo makkelijk. *Andere tijden* blikt terug.

CULTUUR Culturele hoofdstad 2018

NPO 1, 21.35-22.20u.

De opening van Leeuwarden-Fryslân als Culturele Hoofdstad van Europa 2018 is live te volgen op tv. In de uitzending doen Frits Sissing, Foppe de Haan, Tim Douwma en Nynke de Jong verslag van de vele activiteiten in de stad.

SERIE Witse

Eén, 21.55-22.45u.

Vlaamse misdaadserie over de eigenzinnige commissaris Witse van de Sectie Moord van de Federale Recherche in Halle. In de eerste aflevering van het negende seizoen wordt een tatoeëerder vermoord in zijn zaak. Een agressieve klant lijkt de dader. Is dat wel zo?

BBC 1

12.30 Mary Berry Everyday. **13.00** Football Focus. **14.00** BBC News - Weather. **14.15** Tennis: Australian Open 2018. **15.30** Live Bowls: World Indoor Championships. **17.30** Final Score. **18.25** BBC News. **18.35** BBC Regional News and Weather. **18.40** And They're Off for Sport Relief. **19.25** Pointless Celebrities. **20.15** All Together Now. **21.20** Casualty. **22.10** BBC News - Weather. **22.30** Hard Sun. **23.30** Match of the Day: FA Cup Highlights. **00.57** National Lottery Update. **01.00** The NFL Show. **01.30** What Doesn't Kill You.

BBC 2

12.00 The Snow Wolf Family and Me. **13.00** The Hairy Bikers' Mediterranean Adventure. **14.00** A Vicar's Life. **14.30** The Diary of Anne Frank. **17.15** Italy's Invisible Cities. **18.15** Trust Me, I'm a Doctor. **18.45** Tom Kerridge: Lose Weight for Good. **19.15** Hugh's Wild West. **20.15** A House Through Time. **21.15** Dad's Army. **21.45** Grand Tours of Scotland's Lochs. **22.15** QI XL. **23.00** Darcy Bussell's New Dance. **23.30** Birdman. **01.20** Bowls: World Indoor Championships Highlights.

ARD

09.00 Sportschau. **18.30** Sportschau. **19.57** Lotto am Samstag. **20.00** Tagesschau. **20.15** Gestüt Hochstetten. **21.45** Der fast perfekte Mann. **23.15** Tagesschmen. **23.35** Das Wort zum Sonntag. **23.40** Bericht vom Parteitag Bündnis 90/Die Grünen. **23.50** Gesetzt der Straße - Brooklyn's Pirelli. **02.03** Tagesschau.

ZDF

12.05 Menschen - das Magazin. **12.15** Father Brown. **13.00** Pather Brown. **13.45** Rosamunde Pilcher: Sommer des Erwachens. **15.15** Heute Xpress. **15.20** Kerners Küche. **16.05** Bares für Rares. **17.00** Heute Xpress. **17.05** Länderspiegel. **17.35** Plan b. **18.05** SOKO Wien. **19.00** Heurter. **19.20** Wetter. **19.25** Die Bergretter. **20.15** Der Samstagkrimi: Der Kommissar und das Meer. **21.45** Der Kriminalist. **21.45** Heute-journal. **23.00** Das aktuelle Sportstudio. **00.25** Heute Xpress. **00.30** Standpunkte.

TV 5

12.00 Midi en France. **13.00** Epicentrie film. **13.05** gournants. **13.30** Journal (RTBF). **14.00** Johnny Hallyday. **14.30** France Rock'n Roll. **15.55** #chicenvi. **16.10** Tendances. **16.40** Midsomer Murders. **15.30** Op de man af. **16.20** Van algemeen nut. **17.09** Clips. **17.25** Jamie's Quick and Easy Food. **17.55** Kijk uit. **18.00** Het journaal. **18.10** Island of the Penguins. **19.00** Het journaal. **19.30** Het weer. **19.35** Iedereen beroemd. **20.05** Joker+ en Lotto. **20.10** Hethrow. **20.35** FC. De Kampioenen. **21.10** Het collectief geheugen. **21.55** Witse. **22.45** Het journaal. **23.01** Winstjoker+ / lotto. **23.02** Keno. **23.03** EuroMillions winstverdeling. **23.05** Het weer. **23.10** Penozo. **00.00** Iedereen beroemd. **00.30** Het journaal. **00.45** Het weer. **00.50** Villa Politica. **01.20** Journaal.

NPO 1	NPO 2	NPO 3	RTL 4	RTL 5	net5	SBS6	RTL 7	EÉN
12.15 Sterren NL Top 20 (AVROTROS).	12.20 De Nieuwe Maan (NTR).	12.30 Klaas kan alles (KRO-NCRV).	12.00 Plezier en passie. 12.30 Parenthoud. 14.30 Da's Goed Geregeld. 15.00 Romancing The Globe. 15.30 Flipping Out. 16.30 Aaf. 17.00 Ik BBQ Voor Jou... In De Kouf. 17.30 House Vision. 18.00 RTL Nieuws. 18.03 RTL Weer. 18.05 Eigen Huis & Tuin. 18.35 RTL Boulevard. 19.30 RTL Nieuws. 19.55 RTL Weer. 20.00 De TV Kantine. 20.30 Weet Ik Veel. 22.25 Op Goed Geluk. 23.35 RTL Nieuws. 23.45 RTL Weer. 23.50 Helemaal Het Einde!. 00.45 Iedereen Is Gek Op Jack.	12.00 Teleshop 5. 16.00 Films & sterren. 16.30 Extreme Bruiden. 17.30 Beruchte gevangenen: Ewout in de cel. 18.30 Etters achter de tralies. 19.30 Love Island. 20.30 De grote improvisatieshow. 21.25 Echt Waar?!. 22.25 Dino. 23.25 Zon, zuipen, ziekenhuis: Hier is het feestje!. 00.20 Grimm.	NET5 14.20 Het Blok Australië. 17.10 Zomer in Zeeland. 18.10 NCIS. 19.05 NCIS. 20.00 Law & Order: Special Victims Unit. 20.55 Law & Order: Special Victims Unit. 21.50 Law & Order: Special Victims Unit. 22.45 Major Crimes. 23.40 The Good Wife. 00.30 Law and Order: Special Victims Unit. 01.25 Astro TV. 05.25 Loop: Hart van Nederland.	SBS6 12.35 Suburgatory. 13.05 De leukste families van Nederland. 13.35 De leukste families van Nederland. 14.05 Mr. Frank Visser doet uitspraak. 15.00 De nalatenschap. 15.30 Op de camping. 16.00 Dieren op spreekuur. 16.35 Holland gaat voor Goud. 17.05 Robs Grote Tuinverbouwing. 18.15 De 20 grappigste natuurliehebbers. 19.00 Lachen om Home Video's. 20.00 Pirates of the Caribbean: On Stranger Tides. 22.30 Hart van Nederland - Late Editie. 22.45 Wreklijkse Lotto Trekking. 22.50 Shownieuws - Late editie. 23.05 Pirates of the Caribbean: On Stranger Tides. 23.25 Piets weerbericht. 23.35 Holland zingt Hazes 2015. 00.40 Astro TV.	RTL 7 13.00 Ondernemend Nederland. 13.30 Bright TV. 14.00 Monster Jam. 14.30 Monster Jam. 15.00 RTL GP Magazine. 16.00 RTL GP: Africa Eco Race. 17.00 RTL Transportwereld. 17.30 Truck & Tractor Pulling. 18.00 Helden van 7: Ice Road Truckers. 19.00 Stop! Politie. 20.00 RTL 7 Darts: The Masters. 00.00 World Boxing Super Series: Usyk Vs. Briedis. 00.30 Game Of Thrones. 01.35 Teleshop 7.	EÉN 12.05 De week van BRUZZ. 12.35 De markt. 13.00 Het journaal. 13.25 Het weer. 13.30 Villa Politica. 14.00 Midsomer Murders. 15.30 Op de man af. 16.20 Van algemeen nut. 17.09 Clips. 17.25 Jamie's Quick and Easy Food. 17.55 Kijk uit. 18.00 Het journaal. 18.10 Island of the Penguins. 19.00 Het journaal. 19.30 Het weer. 19.35 Iedereen beroemd. 20.05 Joker+ en Lotto. 20.10 Hethrow. 20.35 FC. De Kampioenen. 21.10 Het collectief geheugen. 21.55 Witse. 22.45 Het journaal. 23.01 Winstjoker+ / lotto. 23.02 Keno. 23.03 EuroMillions winstverdeling. 23.05 Het weer. 23.10 Penozo. 00.00 Iedereen beroemd. 00.30 Het journaal. 00.45 Het weer. 00.50 Villa Politica. 01.20 Journaal.